

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Adam Nakládal

Název práce: Spojené státy a bezpečnost Tchaj-wanu: proces sekuritizace

---

Oponent: Mgr. Jana Sehnálková, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Adam Nakládal předložil bakalářskou práci s názvem "Spojené státy a bezpečnost Tchaj-wanu: proces sekuritizace". Cílem práce je odpovědět na následující otázku: "Dochází k intenzivnější sekuritizaci Tchajwanské (sic) otázky ve vztahu k rostoucí dominanci ČLR?" (s. 3)

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor si vybral zajímavé a rozhodně aktuální téma. Práce je logicky strukturována. V první kapitole autor nabízí krátký úvod do problematiky a definuje svá východiska. V kapitole druhé pak autor představuje teorii sekuritizace a její základní parametry v kontextu kodaňské školy: sekuritizace ve vojenském slova smyslu, následně se pak věnuje bezpečnosti politické, ekonomické, ontologické a v neposlední řadě bezpečnosti environmentální. Ve třetí kapitole se autor věnuje stručnému popisu historického vývoje vztahů mezi USA, Tchaj-wanem a ČLR. Autor ukazuje na konkrétních příkladech použití různých nástrojů ze strany Pekingů, které podkopávají bezpečnost Tchaj-wanu -- ať se jedná o nástroje vojenského, ekonomického, politického nátlaku. V páté kapitole se pak již autor zaměřuje na sekuritizaci tchajwanské otázky v současnosti -- tedy v administrativě prezidenta Bidena a mj. také v kontextu geopolitických změn, které přišly po zahájení ruské války proti Ukrajině. Autor zde upozorňuje na zvýšený zájem a angažmá USA s Tchaj-wanem a zároveň na snahu USA komunikovat americké zájmy vůči Tchaj-wanu i vůči mezinárodnímu společenství: "Ze sekuritizační rétoriky USA lze pozorovat snahu o získání mezinárodního obecenstva." (s. 29). Toto by bylo vhodné zasadit do širšího kontextu, neboť tato snaha zapadá do projektu prezidenta Bidena o vytvoření široké koalice států, které se shodnou na stejných principech a hodnotách a společně tak mohou lépe čelit vzestupu autoritářských států.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazyková stránka práce je na uspokojivé úrovni, ačkoliv se autor průběžně dopouští pravopisných chyb např. v psaní malých a velkých písmen - např. ve spojení "Tchajwanská otázka", "otázka Tchajwanské bezpečnosti" či "Tchajwanské námořnictvo" (správné označení je Námořnictvo Čínské republiky z anglického Republic of China Navy). Místy se také objevují chyby v interpunkci. Autor také v rámci citační normy v textu prohazuje standard označování knih (v jeho případě jsou názvy v uvozovkách místo kurzívy). Místy se objevují anglicismy - např. na s. 7 a 25 autor hovoří o audienci, ačkoliv má na mysli publikum/obecenstvo/veřejnost, na s. 22 pak píše o "kusu legislativy" (piece of legislation)? Místy autor používá nevhodné či nesrozumitelné překlady či formulace - např. na s. 30 autor hovoří o "poznámkách" amerického ministra obrany - zřejmě má na mysli projev (remarks), na s. 32 pak píše o tom, že "náklady útočnicka na ozbrojené útoky rostou po tunách". Autora

Ize pochválit za dodržování české transkripce čínštiny, čímž se vyhýbá v českém prostředí častému nesprávnému označování Tchaj-wanu za Taiwan - bylo by však vhodné ji dodržovat konzistentně -- např. na s. 11 autor sice správně přepisuje jméno Čankajškova syna a následníka, zároveň však ponechává Li Teng-chueje jako Lee Teng-hui, tedy v pinyinu). To platí také pro transkripci názvů ostrovů kontrolovaných Tchaj-wanem: Penghu (Pcheng-chu, lépe Peskadorské ostrovy), Jinmen (Tšin-men), Mazu (Ma-tsu). Je také zbytečné psát citace uvozené uvozovkami kurzívou. Dlouhé citace by bylo vhodné nahradit blokovou citací.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Podle výsledku kontroly Theses.cz je celková podobnost 3 procent. Jedná se tedy o originální text.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce je napsána velmi zajímavě a čtivě, je logicky strukturována. Autor vychází z relevantních zdrojů. Domnívám se však, že cíl práce je z počátku definován příliš obecně. Není zde totiž jasné, jakým způsobem autor měří "intenzitu" sekuritizace a v jakém období fenomén sekuritizace zkoumá. Z výzkumné otázky navíc nevyplývá, že se práce zaměřuje na "americký" proces sekuritizace tchajwanského tématu - to se čtenář dozví až v průběhu práce (vlastně až v páté kapitole). Ze samotné analýzy postoje a kroků administrativy prezidenta Bidena, která je poměrně zajímavá, se ale nedozvídáme, jak se sekuritizace proměňuje, jak se mění její intenzita. Autor tedy na svou otázku vlastně neodpovídá - snad kromě toho, že se prezident Biden snaží více prezentovat tchajwanskou otázku partnerům a spojencům jako bezpečnostní hrozbu ve snaze o vytvoření širší koalice. Pokud autor chtěl dokázat, že sekuritizace Tchaj-wanu probíhá skrze rétoriku předních amerických představitelů, jak píše v závěru (s. 36), měla taková analýza být mnohem systematictější.

S některými autorovými tvrzeními je možné polemizovat. Např. hned na s. 2 autor píše, že vládu na Tchaj-wanem "zajišťuje vláda Čínské republiky se záštitou od Spojených států amerických". Co autor myslí "záštitou"? Autor téměř vytváří dojem, že Tchaj-wan není schopen rozhodovat o své zahraniční politice. Na s. 9 pak autor píše o tom, že v minulosti ČLR několikrát hrozila vojenskou invazí a spíše nešťastnou formulací uvádí jako příklad hrozby invazí krizi v Tchajwanské úžině v roce 1996. ČLR ale v letech 1995-1996 nehrozila invazí, "jen" pořádala masivní vojenská cvičení v Tchajwanské úžině s cílem zastrašit tchajwanské obyvatelstvo před parlamentními a prezidentskými volbami. Z dokumentů víme, že Peking komunikoval (vůči USA), že invazi neplánuje. Krize v roce 1996 také vedla k tomu, jak autor uvádí na s. 9, že ČLR si uvědomila potřebu modernizovat své vojenské síly - podobnou lekcí si však odnesly i Spojené státy, jejichž vojenské špičky začaly vnímat vojenský potenciál ČLR jako problém pro USA.

Místy se v textu nachází nepřesnosti. Např. Newt Gingrich navštívil Tchaj-wan v roce 1997 a ne v roce 1999 (viz str. 12). Na s. 14 autor uvádí, že politika Richarda Nixona a Henryho Kissingera zvrátila "status quo", ale není zřejmé, co je tím "statem quo" myšleno. Autor také argumentuje, že členství Tchaj-wanu v OSN bylo transferováno na ČLR z "potřeby snížit napětí mezi ČLR, Sovětským svazem a USA". V sedmdesátých letech ale probíhá období

détente mezi Moskvou a Washingtonem, napětí naopak narůstalo mezi Pekingem a Moskvou v souvislosti se sovětsko-čínskou roztržkou, které USA využily k normalizaci vztahů s ČLR (a té zase k vyvinutí nátlaku na Moskvu). Na s. 15 autor pak píše, že v roce 2005 se na Tchaj-wanu vrátila k moci strana Kuomintang - v roce 2005 však probíhaly jen volby do Národního shromáždění, a tam si tehdy udržela většinu DPP. Toto shromáždění se navíc v roce 2005, hned po volbách, rozpustilo. Na str. 20 pak autor tvrdí, že ČLR vyvíjí aktivity s cílem izolovat Tchaj-wan mezinárodně např. prostřednictvím nátlaku "na mezinárodní společenství, aby neuznávalo Tchaj-wan jako samostatný stát a aby neuzavíralo oficiální diplomatické vztahy s tchajwanskou vládou". Navázání plnohodnotných diplomatických vztahů s Tchaj-wanem však dnes prakticky žádný stát, mající diplomatické vztahy s ČLR, nezvažuje, Peking působí na mnoha úrovních, aby omezil jakýkoliv manévrovací prostor Tchaj-peje a zároveň se snaží, aby státy aplikovaly takovou politiku jedné Číny, která pokud možno co nejvíce konvenuje Pekingu; tedy aby si jednotlivé státy politiku jedné Číny neinterpretovaly po svém.

Na s. 22 autor pak tvrdí, že v důsledku politického nátlaku by pro "ČLR bylo jednoduché na mezinárodním poli obhájit svůj útok na ostrov." S tímto tvrzením nelze souhlasit - domnívám se, že ČLR by si svůj útok vůči mezinárodnímu společenství neobhájila, ačkoliv můžeme samozřejmě vyjádřit pochybnosti ohledně konkrétních reakcí a kroků jednotlivých aktérů, kteří mají vůči Tchaj-wanu nějaké závazky.

Na s. 27 autor v rámci řádků popisujících návštěvu Nancy Pelosi na Tchaj-wanu označuje Pelosi za "amerického úředníka". Označit třetího nejvýše postaveného činitele americké vlády za úředníka mi nepřijde úplně vhodné.

Na s. 31 autor popisuje, že "v létě roku 2022 dosáhly Tchaj-pej a Washington shody ohledně strategie budování tchajwanské armády, která byla popsána jako "asymetrická válka". Na asymetrickou válku se ale Tchaj-wan připravuje už dlouho, není to něco, co bylo zavedeno v roce 2022.

Na s. 33 autor popisuje vyslání "sto až dvě stě vojáků, ... což je největší nasazení amerických sil za poslední desetiletí, kdy se Washington snaží odradit Čínu od případného útoku." Tady by bylo vhodné doplnit, že jde o nasazení přímo na ostrově, protože Čínu se USA snaží odradit dlouhodobě rozmístěním tisíců vojáků v celém regionu - např. na Guamu, Japonsku, Filipínách a Jižní Koreji.

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Na s. 10 píšete, že Mao C'-tung na počátku 50tých let disponoval plánem na invazi na Tchaj-wan, od nějž byl odrazen americkou intervencí v Koreji. Existují o takovém plánu konkrétní důkazy? Později (na s. 21) totiž píšete, že Čínská lidová armáda (správně Čínská lidová osvobozenecská armáda) "v průběhu padesátých, šedesátých a sedmdesátých let... nedisponovala dostatečnými námořními schopnostmi... Z vojenského hlediska tak nebylo možné dobýt Tchaj-wan".
- Kteří další američtí aktéři přispěli do tzv. sekuritizace tchajwanského problému? Vidíte nějaký rozdíl v přístupu GOP a Demokratické strany? A jak by se intenzita sekuritizace podle Vašeho názoru změnila v případě, že by do Bílého domu v roce 2025 nastoupil zástupce Republikánů?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Práce Adama Nakládala splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji známku C.

Datum: 1. září 2023

Podpis: Jana Sehnálková

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.